

บทที่ 2

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และสามารถดำเนินการวิจัยได้อย่างถูกต้อง มีรายละเอียดดังนี้

อัจฉรา สุขารมณ์ และอรพินทร์ ชูชม (2530 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปกติ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเมื่อเทียบกับความสามารถทางสติปัญญาว่าขึ้นอยู่กับภูมิหลังของนักเรียนหรือไม่ และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถ กับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปกติ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสังกัดกองการมัธยมศึกษากรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2529 จำนวน 1,415 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย แบบสอบถามเกี่ยวกับภูมิหลังของนักเรียน แบบทดสอบแมทริกซ์ที่สี่กำหนดนามมาตรฐานของเรเวน (Raven's Standard Progressive Matrices Test) แบบสอบถามสภาพแวดล้อมทางบ้าน แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา แบบสอบถามปัญหาส่วนตัว ซึ่งดัดแปลงจากแบบสำรวจปัญหาของมูเนีย (Mooney Problem Check lists) และแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ วิเคราะห์ข้อมูลภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ค่าสถิติร้อยละ และทดสอบค่าไคสแควร์ (Chi-Square test) เปรียบเทียบความแตกต่างของนักเรียนแต่ละกลุ่มโดยใช้สถิติที่ทดสอบ (t-test) ในการหา กลุ่มตัวพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญ ใช้วิธีวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ชนิดสเตปไวส์ (Stepwise)

ผลการวิจัยพบว่า (1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเมื่อเทียบกับความสามารถทางสติปัญญาของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถ กับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปกติ ขึ้นอยู่กับเพศของนักเรียนและรายได้ของครอบครัวของนักเรียน แต่ไม่ได้ขึ้นอยู่กับระดับการศึกษาและอาชีพของบิดามารดาของนักเรียน (2) เปรียบเทียบนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถ กับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปกติพบว่า (2.1) ในด้านปัญหาส่วนตัว นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถ มีปัญหามากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปกติ ในด้านสุขภาพร่างกาย ความสัมพันธ์กับบิดา ความสัมพันธ์กับมารดา ความสัมพันธ์กับครู ความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง และการปรับตัว ส่วนปัญหาด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนพบว่านักเรียนทั้ง 2 กลุ่มไม่มีความแตกต่างกัน (2.2) ในด้านการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถ ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบมีเหตุผลน้อยกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปกติ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถ ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยมากกว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปกติ และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถ ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปกติ (2.3) ในด้านสภาพแวดล้อมทางบ้าน พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปกติมีสภาพแวดล้อมทางบ้านดีกว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถ ในด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัวฐานะเศรษฐกิจ และความคาดหวังของบิดามารดา ส่วนด้านที่อยู่อาศัยพบว่านักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม ไม่มีความแตกต่างกัน (2.4) ในด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปกติมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถ (3) การค้นหากลุ่มตัวพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญ (ประสิทธิภาพสูง) ในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรวมของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม พบว่า (3.1) นักเรียนกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถพบว่า กลุ่มตัวพยากรณ์ที่มีประสิทธิภาพสูงเรียงตามลำดับความสำคัญ ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบมีเหตุผล การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย และแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ โดยทั้ง 3 ตัวพยากรณ์นี้มีอำนาจในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรวม ร้อยละ 9.90 (3.2) นักเรียนกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปกติพบว่า กลุ่มตัวพยากรณ์ที่มีประสิทธิภาพสูงเรียงตามลำดับความสำคัญได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว โดยทั้ง 2 ตัวพยากรณ์มีอำนาจในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรวม ร้อยละ 5.10

ถนัด บุญชัย (2539 : บทคัดย่อ) ได้ค้นคว้าสถิติวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่เข้าเรียนโดยวิธีโควตาและสอบคัดเลือก ของสถาบันราชภัฏเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างนักศึกษาที่

เข้าเรียนโดยวิธีโควตาและสอบคัดเลือกของสถาบันราชภัฏเชียงใหม่ โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 398 คน ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างนักศึกษาที่เข้าเรียนโดยวิธีโควตากับนักศึกษาที่เข้าเรียนโดยวิธีสอบคัดเลือก ไม่มีความแตกต่างกัน ผลการสร้างสมการจำแนกประเภทพบว่า มีตัวแปรที่สามารถใช้เป็นตัวแปรจำแนกได้ 16 ตัวแปร และได้สมการจำแนก 2 สมการ เมื่อนำสมการดังกล่าวไปทำนายความเป็นสมาชิกของกลุ่มพบว่าสามารถทำนายได้ถูกต้องร้อยละ 88.44 ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพบว่าในกลุ่มของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพอใช้ และกลุ่มของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี มีปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ผลการเรียนรู้ในกลุ่มวิชาเนื้อหา ผลการเรียนรู้ในกลุ่มวิชาชีพครูหรือกลุ่มวิชาวิทยาการจัดการ และผลการเรียนรู้ในกลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ ตามลำดับ ในขณะที่ในกลุ่มของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีมาก มีปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ผลการเรียนรู้ในกลุ่มวิชาเนื้อหา ผลการเรียนรู้ในกลุ่มวิชาชีพครูหรือกลุ่มวิชาวิทยาการจัดการ และผลการเรียนรู้ในกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ ตามลำดับ

ปิณิต สุภากุล และจิระ บุรีคำ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการฟื้นฟูสถานภาพของนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการฟื้นฟูสถานภาพของนักศึกษา มุ่งพิจารณาเฉพาะกลุ่มปัจจัยลักษณะทั่วไปของนักศึกษา ประกอบด้วย ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยภูมิหลังทางการศึกษา และปัจจัยครัวเรือน และกลุ่มปัจจัยเงื่อนไขทางการศึกษา ประกอบด้วย ปัจจัยสถานภาพทางการเงิน และปัจจัยการเข้าชั้นเรียน การศึกษาค้นคว้าเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาที่ฟื้นฟูสถานภาพในปีการศึกษา 2542 และ 2543 ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (accidental random sampling) จำนวนทั้งสิ้น 214 คน และใช้แบบจำลองโลจิต (logit model) โดยเทคนิคการประมาณค่าพารามิเตอร์ด้วยวิธีความน่าจะเป็นสูงสุด (maximum likelihood estimation : MLE) เพื่ออธิบายอิทธิพลของปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการฟื้นฟูสถานภาพของนักศึกษา

ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะทั่วไปของนักศึกษาที่ฟื้นฟูสถานภาพการศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง สำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษาที่ตั้งในเขตภาคเหนือ ในสายสามัญศึกษาโดยมีเกรดเฉลี่ยที่จบส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 2.01 – 2.05 ทางด้านพื้นฐานครอบครัวของผู้ที่ฟื้นฟูสถานภาพการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่บิดามารดามีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัวอยู่ระหว่าง 10,000 – 20,000 บาทต่อเดือน และมีสมาชิก

ในครอบครัว 3 คน สำหรับข้อมูลทางการเงินของนักศึกษาที่พ้นสถานภาพการศึกษา ปรากฏชัดว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ได้รับค่าใช้จ่ายประจำเดือนจากครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนอยู่ระหว่าง 1,500 – 3,000 บาท เป็นผู้ที่ไม่เคยกู้ยืมเงินกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา และไม่เคยทำงานพิเศษเพื่อหารายได้เสริมภายหลังจากเลิกเรียน เมื่อพิจารณาทางด้านการเตรียมตัวก่อนการเรียนในมหาวิทยาลัย และความประพฤติในขณะที่เป็นนักศึกษาพบว่า นักศึกษาที่พ้นสถานภาพส่วนใหญ่ตัดสินใจเลือกคณะ หรือสาขาวิชาที่มีความปรารถนาจะเรียนด้วยตนเอง ส่วนความประพฤติในช่วงที่เป็นนักศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่มีการเข้าชั้นเรียนสม่ำเสมอ แต่การเข้าห้องสมุด การเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษา และทบทวนตำรานั้น นักศึกษาที่พ้นสถานภาพส่วนใหญ่ทบทวนตำราเฉพาะช่วงเวลาก่อนสอบ มีการเข้าห้องสมุดเป็นบางครั้ง และจะเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาก็ต่อเมื่อ ประสบปัญหาบางอย่างที่ยากต่อการตัดสินใจด้วยตนเอง ทางด้านการใช้เวลาว่างหลังเลิกเรียนพบว่า ส่วนใหญ่จะชมภาพยนตร์และฟังเพลง โดยมีการเที่ยวสถานบันเทิงอย่างน้อยหนึ่งครั้งต่อเดือน สำหรับทัศนคติที่มีต่อวิชาเรียนของนักศึกษาพบว่า นักศึกษาที่พ้นสถานภาพส่วนใหญ่จะมีวิชาเรียนที่ไม่ชอบเรียนอย่างน้อย 1 วิชา โดยวิชาที่ไม่ชอบเรียนมากที่สุด คือ คณิตศาสตร์ สาเหตุที่ไม่ชอบเรียนวิชาดังกล่าว เนื่องจากเนื้อหาของวิชายากต่อการทำความเข้าใจ ไม่มีความพร้อมหรือความถนัดในวิชานั้น และลักษณะของวิชาไม่สนใจให้เข้าเรียน

ผลการศึกษาพบว่าตัวแปรอิสระที่กำหนดในแบบจำลอง สามารถอธิบายความน่าจะเป็นที่นักศึกษาจะพ้นสถานภาพการศึกษาได้ร้อยละ 22.98 (McFadden $R^2 = 0.2298$) โดยตัวแปรในกลุ่มปัจจัยลักษณะทั่วไปของนักศึกษา ที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับความน่าจะเป็นในการพ้นสถานภาพ ได้แก่ การคบเพื่อนต่างเพศในลักษณะของคู่รัก สายการศึกษาที่สำเร็จก่อนเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยพายัพ และจำนวนสมาชิกในครอบครัว ส่วนตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม กับความน่าจะเป็นในการพ้นสถานภาพ ได้แก่ เกรดเฉลี่ยที่จบ และอาชีพของบิดามารดาที่มีรายได้ประจำ เช่น อาชีพข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือพนักงานบริษัทเอกชน สำหรับตัวแปรในกลุ่มปัจจัยเงื่อนไขทางการศึกษาที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับความน่าจะเป็นในการพ้นสถานภาพ การศึกษา ได้แก่ การทำงานเสริมนอกเวลาเรียน และความไม่สม่ำเสมอในการเข้าชั้นเรียน ส่วนตัวแปรการตัดสินใจเลือกคณะที่เรียนด้วยตนเอง มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับความ น่าจะเป็นที่จะพ้นสถานภาพการศึกษา โดยอิทธิพลของตัวแปรต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับ ค่าความน่าจะเป็นในการพ้นสถานภาพการศึกษาสามารถอธิบายได้ว่า

ความน่าจะเป็นที่ นักศึกษาจะพ้นสถานภาพการศึกษาในปีการศึกษาแรกที่เข้ามหาวิทยาลัยจะเพิ่มสูงขึ้น เมื่อนักศึกษามีการคบเพื่อนต่างเพศในลักษณะของคู่รัก สายการศึกษาที่จบก่อนเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยเป็นสายอาชีพศึกษาหรืออื่น ๆ ที่มีใช้สายสามัญศึกษา และมีเกรดเฉลี่ยที่ได้รับจากสถาบันการศึกษาเดิมในระดับต่ำ ตลอดจนนักศึกษาที่บิดามารดามีอาชีพอื่น ๆ ที่เป็น ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือพนักงานบริษัทเอกชน ที่มีเงินเดือนประจำ รวมไปถึง นักศึกษาที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวมากขึ้น นอกจากนี้ นักศึกษาที่ทำงานหารายได้พิเศษหลังจากเลิกเรียน และผู้ที่ตัดสินใจเลือกคณะที่เข้ามาศึกษาด้วยตนเอง รวมไปถึงนักศึกษาที่มีความถนัดในการเข้าชั้นเรียนไม่ประจำสม่ำเสมอ จะมีความน่าจะเป็นในการพ้นสถานภาพ

ทิพวรรณ กมลพัฒนานนท์ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรภาษาไทย รุ่นปีการศึกษา 2541 ทุกคนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2542 ในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำนวน 394 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การทดสอบค่าเอฟ และการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการศึกษารูปได้ดังนี้

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.76 นักศึกษาส่วนใหญ่ของแต่ละคณะ และของแต่ละประเภทของโครงการรับเข้า มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ยกเว้นนักศึกษาคณะแพทยศาสตร์ และนักศึกษาโครงการร่วมผลิตแพทย์เพิ่มเพื่อชาวชนบทที่นักศึกษาส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับมาก

ปัจจัยทางครอบครัว พบว่า ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดาฐานะทางเศรษฐกิจ (รายได้) ของบิดามารดา ความสัมพันธ์ของบิดามารดา ความสัมพันธ์ระหว่างบิดากับนักศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างมารดากับนักศึกษา และความคาดหวังของบิดามารดา ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา

ปัจจัยทางด้านสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย พบว่า ระบบอาจารย์ที่ปรึกษา มีความสัมพันธ์ทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนคุณลักษณะและพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา และความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มเพื่อนกับนักศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา

ปัจจัยทางด้านตัวนักศึกษา พบว่าทัศนคติในการเรียนของนักศึกษา ด้านการยอมรับในตัวเอง และด้านการยอมรับคุณค่าทางการศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา สำหรับนิสัยในการเรียนของนักศึกษา ด้านการหลีกเลี่ยง การผัดเวลา หรือการจัดการเกี่ยวกับเวลา และด้านวิธีการทำงาน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

สุรัตน์ เตียวเจริญ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ โดยศึกษาจากประชากรจำนวน 32 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่าเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3 ด้าน คือ ด้านสถานศึกษา ด้านครอบครัว และด้านส่วนตัว โดยมีความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach เท่ากับ 0.91 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความเห็นต่อปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่า ปัจจัยด้านสถานศึกษา และปัจจัยด้านส่วนตัว มีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับปานกลาง ส่วนปัจจัยด้านครอบครัว มีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับน้อย

นฤมล คงขุนเทียน (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามการรับรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่มีแต่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาแต่ละคณะ ตามการรับรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2

มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่มีแต่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำ โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 80 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยมีความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟาของ Cronbach เท่ากับ 0.85 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่า ปัจจัยด้านสถาบันการศึกษามีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับมาก และปัจจัยด้านครอบครัว และส่วนตัว มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับปานกลาง ส่วนผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว พบว่าความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยด้านครอบครัวและส่วนตัว เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดากับนักศึกษา ทักษะคิดในการเรียน นิสัยในการเรียน และปัจจัยด้านสถาบันการศึกษาเกี่ยวกับอาจารย์ที่ปรึกษา คุณลักษณะและพฤติกรรมของอาจารย์ ความสัมพันธ์ของอาจารย์กับนักศึกษา และความสัมพันธ์ของกลุ่มเพื่อนกับนักศึกษา จำแนกตามคณะไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ

อนงค์พรรณ คำวัง (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมการเรียนและการใช้เวลาว่างของนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ โรงเรียนศรีธนาพิทยการเทคโนโลยีเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเรียน และการใช้เวลาว่างของนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ โรงเรียนศรีธนาพิทยการเทคโนโลยีเชียงใหม่ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกรณีศึกษา จำนวน 3 คน ที่มีผลการเรียนต่ำกว่า 2.00 และผู้ที่เกี่ยวข้องกับกรณีศึกษาด้วยวิธีการสังเกต และการสัมภาษณ์ แล้วตรวจสอบข้อมูลโดยใช้เทคนิคการตรวจสอบแบบสามเส้า วิเคราะห์ข้อมูลโดยจัดหมวดหมู่ และบรรยาย ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคล พบว่า กรณีศึกษาทุกคนมีภูมิลำเนาอยู่ต่างอำเภอ เป็นบุตรสาวคนเดียวของครอบครัวฐานะทางครอบครัวสามารถส่งเสียเลี้ยงดูกรณีศึกษาได้เป็นอย่างดี มีความเป็นอยู่ที่ค่อนข้างสะดวกสบายพอสมควร แต่ทุกคนไม่มีการปรึกษาเรื่องส่วนตัวกับบิดามารดา ส่วนความสัมพันธ์กับอาจารย์ในโรงเรียน โดยส่วนใหญ่จะไม่เข้าพบ หรือปรึกษาอาจารย์ อย่างไรก็ตามกรณีศึกษาทุกคนมีความคาดหวังที่จะศึกษาต่อในระดับสูง

2. พฤติกรรมการเรียนของกรณีศึกษา พบว่า นักเรียนไม่มีการเตรียมตัว และเตรียมความรู้ก่อนเรียน ไม่เข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอ ไม่ตั้งใจเรียน ไม่ได้ทำงานด้วยตนเอง ส่งงานไม่ครบ และไม่เป็นไปตามกำหนดเวลา ไม่ได้ทบทวนบทเรียนเนื่องจากไม่ได้นำตำราเรียนกลับบ้าน การปฏิบัติกิจกรรมการเรียนและกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนให้ความร่วมมือเฉพาะในกิจกรรมที่ตนสนใจ และได้ร่วมปฏิบัติกับเพื่อนสนิท และไม่คอยร่วมแสดงความคิดเห็น
3. การใช้เวลาว่างของกรณีศึกษา ส่วนใหญ่เป็นการทำกิจกรรมส่วนตัว เช่น การพูดคุยกับเพื่อน รับประทานอาหารและขนม เสริมสวย ออกกำลังกาย อ่านหนังสือการ์ตูน โดยไม่มีการแบ่งเวลาเพื่อการทบทวนความรู้ ยกเว้นในช่วงเวลาสอบเท่านั้น

